

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Пенаковиъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врте 5 крајц. за трипутъ. № 74.

Мртвий Гостъ.

(Продужено)

Друга прилива донела е лепо време у тай истый данъ Лепосави и команданту.

Миланъ, то естъ, по заповести господ Мирьовићке быаше ушао у Лепосавину собу. Девойка сеђаше на прозору, наслонивши главу на харѣу, кою е предъ собомъ држала.

„Госпођице, мати жели змти, имате ли волю на овако лепомъ времену да се съ нама у полъ извезете?“

Лепосава ништа неодговори, него се јоштъ више одъ нѣга къ прозору окрене.

„Ваша се милость разсердила?“ упыта Миланъ, мислећи, да она оће съ нѣмиме да се шали: „Заръ я нисамъ на доручку, и противъ волѣ, одну шолоу чоколаде више попио, само што е ваша милость заповедила? Заръ нисамъ точно и на време съ парадѣ на ручакъ дошао? Заръ нисамъ за асталомъ мое понизно е сте казао?“

Никавогъ одговора. Онъ постоя мало ћутећи, затимъ пође къ вратима, као да оће да одлази, потомъ се опетъ окрене и нестрпеливо рекне: „Айде Лепосава, време е прекрасно.“

Нећу, одговори она загушенимъ гласомъ и крозь плачь.

„Шта вамъ е?“ упыта е онъ уплашенъ, одтргне јој руку исподъ чела на харѣи наслонѣну, и принуди е, да горе погледа.

„Да неће можда мати съ нама нѣму на сусреть да изиђе? Оће ли онъ данасъ доћи? Е л' она што казала?“ — упыта Лепосава ватрено, и убрише съ беломъ марамомъ свое плачне очи.

Миланъ се намршти, и као ердито рекне: „О Лепосаво, нѣ лепо одъ тебе, да тако пыташъ. Мыслишъ, да бы те я јоштъ звао, кадъ бы тако што само слутити могао? Дай Боже да онъ недође, докъ я одавде неоемъ.“

— Шта одавде?

„У другій гарнизонъ. Я самъ јоштъ на твой данъ рођеня генералу писао и молио га, на јоштъ немамъ одговора.“

Лепосава га лютито погледи, устане и рекне: Милане, право да ти кажемъ, то е опетъ една будалаштина одъ тебе.

„Али я немогу, я нећу, я несмемъ остати.“

— Милане, збила ли то велишь? Оћешъ да омрзнемъ на тебе докъ самъ годъ жива.

„А оћешъ ли ты да я умремъ, ако ме наморашъ, да будемъ у твоимъ сватовима?“

— Ты нећешъ нигда у мое сватове позванъ быти. Ко ти е казао, да самъ се я склонила?

„Ты се несмешъ противити.“

— И опетъ, о Боже я се немогу приволети! — вцаше госпођица и покріе лице. И Милана преоблада тайна боля. Првый путь су садъ оба двоє заедно додирнули овај предметъ, премда имъ онъ никада нѣ избывао изъ главе. На последній данъ рођеня, кадъ е првый путь обоє известность или могућность поплашила, да у будуће могу небыти оно, што су досадъ невино свою младость проводићи непрестано едно другомъ были, — првый путь су они познали, каква ий любовь веже. Обоє се гледаху одъ она издайничка три празнична полюбца сасвимъ другимъ очима. Обоє се разумевау; знаѣау да любе, и да су люблѣни, неизявлююћи више ништа едно другомъ речима. У оба двома тиха, све полешшаваюћа светлость пріятельства напрасно букнула е у пламень, кои су оба двоє сакрити хтели, но съ тимъ га јоштъ већма распирили.

По краткомъ времену пристуи Миланъ къ нѣой, и простосрдачно рекне: „Лепосаво, смемо ли заедно дуже остати, као досадъ?“

— Милане, заръ можемо едно према другомъ быти другчи него досадъ?

„Можемо ли? Я? никако. Ахъ, Лепосаво, ја самъ нисамъ знао, како самъ срећанъ. Сада, кадъ те губимъ, познаемъ текъ, да самъ пропао.“

— Пропао? Милане! Неговори то, и немој ме чинити несрећномъ. То е ужасна речъ! Неспоминъ е више.

„Али, ако онъ дође?“

— Онда нека намъ е Богъ у помоћи. Ево ти даемъ руку, Милане, да ћу сто иљада пута пре за мртвогъ госта поћи. Но то неказуй ни отцу, ни майки. Ја ћу имъ казати, кадъ буде време. Обѣћавајући ово, даемъ ти мою руку, и буди спокојанъ за мене.

Онъ узме њѣну руку и обаспе е ватренимъ пољубцима. „То обећанъ тиче се живота, госпођице!“ рекне Миланъ: „Едва самъ се тому надати смео, али га примамъ одъ васъ, и ако га неодржите, упропастиће те мой животъ.“

— А есте ли ли сада опетъ весели и срећни?

„Ахъ! викадъ нисамъ био тако као сада!“ викне онъ.

— Иди, рекне Лепосава, мати ће те чекати. Иди, ја ћу се лепо обући и съ вама се извести. — Она га гурне къ вратима, но ту му дозволи, да е при разстанку пољуби. — Онъ као опіенъ оде, и јави госпои Мирковићки, да е Лепосава пристала. Лепосава изгубивши се у мислима, седне на столицу, и топећи се у спу свогъ блаженства, заборави на шетњу. Кола су чекала. Најпосле отаде госпои Мирковићка сама, да кћерь зовне. Санјуюћи седла е ова, спутивши на преи главу плавимъ витицама окићену.

„Шта си се замислила?, или се молишь Богу?“ упита е мати.

— Ја самъ се молила Богу.

„Бл ти добро?“

— Као анђелу на небу.

„Збиља, Лепосава? Ты си, чини ми се, плакала?“

— Бствъ, плакала самъ. Али сада самъ срећна, мати. Айдемо у кола. Да уземъ јоштъ шеширъ.

Узевши шеширъ стане предъ огледаломъ, подъ којимъ е лежала ружичне бое свилена панталыка, коју е Миланъ око харфе на данъ рођена обавио. Она е узме и њомъ се опаше.

Госпои Мирковићка ћутала е; но смисли, да преко команданта нигда више девојци нешиљ порука.

XI.

Сутра данъ у вече было е кодъ господара Мирковића прво обично друштво, каква су у овой варошници зими сваке недељ по еданпутъ редомъ, у больимъ кућама држана, гди се весело и просто частило, и у свирању, певану, разговору, игри, и шали дуге ноћи проводиле. Узгредъ примѣћавамо, да се подъ игромъ ние разумевало игранъ картій, кое е обично бедна забава оны людій, којима е време дуго, ако кога неговараю и претресаю, и кои неумею у шалливимъ дружевнимъ играма време проводити.

Као на првомъ састанку ове зиме кодъ господара Мирковића, никоме непадеше на умъ ово вече ни певанъ ни свирањ, ни игра ни шала. Свако е имало едно другомъ много да прича, и како су пре три дана покладе биле, може се мислити, да се све о мртвомъ госту говорило. Девојке су се мргодиле, или су се чиниле, да неверую. Понека се радовала, што нема младожену, кога по свой прилици после Божића небы презрела, погди коя е стезала бедно срце, мислећи на некога, коме е бедно срце одано было. Старіе госпе, по зреломъ разсућену, скоро су све сагласне биле, да гатка о мртвомъ госту ние башъ посве измишљѣна. Младићи сви безъ изузетка нису веровали; неки су јоштъ желили, да мртвуй гостъ дође и њвину храбростъ искуша. Двојца, тројца одъ старіе госпе претили су младимъ хвалцима савѣтователно претомъ, узъ кое и гдикое девојке пристану, што даде повода къ задиркивану, шали и веселомъ смевну.

„Шта е то?“ повикне срдито господаръ Мирковићъ; „кудъ годъ се окренемъ, свудъ се о мртвомъ госту говори. Заръ е то забава за мое живе госте? Окајте се тога, кажемъ вамъ. Живо забаву! Оставьте се шапутаня о мртвима!“

„Тогъ самъ мнѣнја и ја!“ рекне окружнуй казначей: „Болъ играти најпростию игру! Кадъ бы се Н—Б . . . живы гостию толико бојо, колико стогодишнѣгъ посѣћаваня мртвогъ госта, были бы сигурни, да се нашимъ младимъ лепотицама неће заврнути глава.“

„Ја бы управъ желіо знати, како е та будаласта прича постала?“ рече еданъ младый судія! „Та е гатка тако сува, као какавъ скелетъ; ништа се изближе незна, да бы се баръ одъ тога каква лепа приповедка, или песма саставила, те да баръ штогодъ вреди.“

„Напротивъ“, одговори Миланъ; „гатка о мртвомъ госту, као што су е негда знали, и као што јо е мени у детињству моме еданъ старый ловаць причао, одвише е дугачка, и за данашнѣ време несносна; зато су е люди заборавили, и право су учинили.“

„Шта, знате ли вы јоштъ ту гатку?“ брзо упитаю више њи.

„Едва е памтињ!“ одговори Миланъ.

„О, морате намъ е причати!“ повичу девојке, навалуюћи на њга: „Молимо, молимо, да намъ причате!“

Ту непомаже противлењ, ни извиняванъ. Къ девојкама придруже се съ молбама и младићи. Столице се примакну ближе.

Хтео, или нехтео, мораде се Миланъ склонити, да прича гатку, као што јо е одъ старогъ ловца чуо, коју онъ, да бы колико толико занимљива была, навити како е на брзу руку знао.

(продужиће се.)

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

По гласу „Званичны Новина“ постављенъ е за контрактуралногъ Лѣкара Заведенія Економическо-Топчидерскогъ Г. Докторъ Бернардь Калманъ, а Г. Юсефъ Вардианъ задржанъ е у своје пређашнѣмъ качеству контрактуралногъ Лѣкара Окр. Гургусовачкогъ. Къ томе привр. Помоћникъ Попечительства Внутренњи Дѣла, Г. Антоніе Р. Майсторовић потврђенъ е за дѣйствителногъ Помоћника.

Београдъ 6. Августа. Овы дана, као што смо разумели, добыо е нашъ народный Музеумъ одну Србску старину. То е една честита сабля, на којој исподъ држѣка има са златомъ исписанъ грбъ србскій съ надписомъ „Срби“ и „1517“ год., а на телућу, новіимъ писменима непозлабено, изрезано е „Димитрій Якшичъ.“ Како е речена година съ временомъ живота славнопознатогъ войводе Србскогъ неслаже, то ће наши испытатели старина имати опредѣлити ову случайну сvezу. Сабля е ова у прошломъ Мађарскомъ рату была ушлякана, и са јоште два пиштоля едномъ ц. к. офицеру, Немцу, продана, одъ кога ю е после добыо Г. Димитріе Јовановићъ, Главный Инципиръ Пештанске вароши. Овај познатый родолюбаць Србскій волею ю е Србскомъ Музеуму приложити, него ли самъ њоме свою малу збирку старина украсавати. Буди му одъ Србсва хвала!

Београдъ 7. Августа. Юче после подіе догодіо се овде несрећанъ случай. Г. Д. Миленковић Помоћникъ Нач. Окр. Београдск., возіо се на колима изъ Београда у Остружницу са своіомъ супругомъ и еднимъ мушкимъ дететомъ. Но на несрећу конь се поплаши и кола у Саву са обале сурва. Само се г. Помоћникъ избавіо. Нѣгово дете заедно съ майкомъ, загрљне, мртве, нашли су чакъ на аустрійской страни, одкуда су ій после на чамцу донели подъ ђумрукъ.

Ф Р А Н Ц У С К А.

У Паризу 2. Августа.

Данашный „Монитеръ“ явля: Маршалъ Пелисіе добыо е насловъ „Херцогъ одъ Малакова“ и на даръ добра, коя даю 100.000 франака годишнѣгъ прихода. — Генералъ-Прокураторъ Руланъ постављенъ е за министра правосудія.

Г Р Ч К А.

Изъ Атинѣ пишу „Еидепандансу“ подъ 21. Юліемъ слѣдуюће:

„При свемъ томъ, што краль отсутствуетъ, наименовало е правительство петъ нижи генерала: Колокотропій, Хапи-Петра, Плабутиса, Влакопулоса и Мемуриса за дивизионе генерале. Будући войска износи само 11.000 момака, то е было досадъ само 1 или найдалѣ 2 генерала овогъ реда у кральствѣ грчкомъ. Сви ови новопостављени генерали принадлеже „партаи велике идее“, т.

е. партаи, коя тежи за увеличаніемъ Грчке. Хапи-Петросъ быяше еданъ одъ предводителя тесалске буше, а између ревностны и заузеты помагача исте блистали су Влакопулосъ, тадашный ратный министеръ, и Мамурисъ, кральвъ ађутантъ.“

Ц Р Н А Г О Р А.

Съ црногорске границе являю Загребачкимъ новинама подъ 19. Юліемъ слѣдуюће:

„Ађутанти княза Данила, Вуковићъ и Медаковићъ одъ кои е првый у Паризъ, а другій у Петербургъ послать быо, вратили се већ са посланства свога натрагъ. Вуковићъ е добыо одъ цара Наполеона на даръ одну прекрасну пушку у вредности одъ 5000 франака, а осимъ тога послао е царъ по њму царске повлоне за княза и княгиню, кои се састое у скупочномъ навиту у вредности одъ 60.000 франака. Медаковићъ е добыо одъ цара Александра на даръ орденъ Св. Александра Невскогъ III. степена.

О успѣху њіовогъ посланства ніе досадъ јоштъ ништа познато; но у Црној Гори имаю велике надежде, да ће све по жельи испастн.

Е Г И П Е Т Ъ.

У Александри 25. Юлія.

21. Юлія стигла е у Александрию мати краля Оудскогъ (у восточной Индіи) са своимъ млађимъ сыномъ, краснымъ младичемъ одъ 16 до 17 година, и врло великомъ пратничомъ, састоемомъ се изъ 100 лица, кое людій, кое жена. Кральвица полази у Енглеску, да се потужи кодъ енглеске кральвице, што е восточно-индіиска компанія (правительство тамошнѣ) збацыла съ престола њногъ найстаріегъ сына. Овај краль одъ Оуда мора быти да има доста новаца, еръ путный трошакъ изъ Индіе до Енглеске рачуна се на 80.000 фунтій стерлина (оно 160.000 дуката), и мало пре долазка у Суецъ нестало е кральвицы неко прескупо драго каменъ, кое се цѣни на више стотина хиляда талира. Говори се, да е то каменъ случайно у море пало.

— Изъ Александриѣ являю „Тривестеръ цайтунгу“, да е бирманско посланство добило захтѣвано дозвољнѣ, да може предстати цару Наполеону, и да се то посланство већ вренуло на пароброду 28. Юлія на путь у Француску.

У држави Низаму был о е опетъ иемира, кои ће се све едиако обнавляти, догодъ владатель низамски држи войску одъ 40.000 момака, коя се сама наплати кодъ народа, ако іой се плата за неко време неизда.

— Изъ Мадраса и други мѣста являю много о нечовѣчномъ, свирѣпомъ поступку чиновника, кои купе давакъ, тако да е правительство восточно-индіиске компаніе право пролетство за савъ тамошнѣй народъ.

Вѣсти изъ среднѣ Азіе заплетеніе су по икада. Авгани (народъ на границы источне Индіе) туку се између себе као и пре, и енглеско-индійски листови изражаваю жељу, да бы се ови варварски и опасни сусѣди између себе раздирали као дивљи зверови.

— Вредно е напоменути, да е персійскій генераль у Херату Сам-Канъ-Елкане родомъ правый Русь, кои е прешао къ исламу.

Политичкій Прегледъ.

Готово сви што јошть се непрестано занимаю са излаганіемъ тежкоћа, које стое на путу удѣйствованю парискогъ уговора мира. Особито е пакъ занимљивъ еданъ чланакъ „Конституціонела“. Говоръ овогъ листа, кои е тако често добро извѣстенъ о духу и намѣрама французскогъ кабинета, доказуе, да ова распра нема ону важность и озбиљность, коју су јој хтели листови енглески дати.

„Предај Карса (у руке Турцима)“, вели Конституціонель, „само зато не послѣдовала, што Руси нису могли знати, да ће се саюзници тако брзо са истока повући.

„Што се пакъ тиче распре збогъ змѣны острова, то вели „Конституціонель“, да улазакъ енглеске флоте у црно море подъ адмираломъ Лиономъ не стои съ томъ распромъ ни у каквой сцени и сразмери. О змѣнимъ островима вели, не никадъ ни разговора было, и то е све едно, были они у рускимъ или турскимъ рукама. Едино, што се заклето, то е, да се тамошня светлећа кула одржи у добромъ станю, и да бы се та цѣль постигла, предузеће се што пре удесне мѣре.“

А и распру и неслогу између комисара за расправу бесарабске границе у смотреню Болграда, узима „Консти-

туціонель“ овако. „Русія,“ вели, „мораће на свакој начинъ и у томе попустити, будући е она едина одговорна за неприликъ и заплете, кои бы се одтудъ породили.“ — У Паризу дакле неузймаю се ти замета съ тако стдашне стране, као у Лондону.

Судећи по дописима у французскимъ и белгійскимъ листовима сматранъ е и у Цариграду овај предметъ са већомъ умѣреносћу и ладнокрвносћу, него у Енглеской. Поступакъ енглескогъ адмирала, кои се съ флотомъ у црно море вратио и шилао извѣстія о његовомъ покретаню противъ Одесе и Севастополя, не могао раздрмати Турке изъ његовогъ равнодушја.

Потврђуе се, да е французско правителство до душе позвано да се придружи реченој демонстраціи енглеске флоте, но да оно не хтѣло учинити. А ни выс. порта не се придружила, и то по свој прилици услѣдъ наговора и савѣтованя французскогъ посланика у Цариграду, г. Тувнеза.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕНЕШЕ.

У Дрезди (у Саксонскій) 1. Августа.

Данашнѣй „Дрезднеръ Журналь“ явля: Баронъ Себахъ приспѣо е овамо изъ Париза и ићи ће као извѣредный посланикъ на крунисанъ цара у Москву. — Грофъ Стакелбергъ путуюћи изъ Беча у Туринъ прошао е юче крозь Дрезду.

У Лондону 31. Юлія.

Изъ Нью-Йорка являю, да су се републике Гватемала, Салвадоръ, Хондурасъ и Коста-Рика у Америки сложили противъ Валкера.

О Г Л А С И.

(2—3) На Ускновеніе Св. Јована т. е. 29. Августа ове године, држаће се по постоећемъ установленію овде у Зайчару петодневный свию о течествены и страны производа панађуръ, и за време траяня тогъ панађура, дозвољитъ е Високославнимъ Почетельствомъ Внутренній Дѣла пролазакъ на Састанку Вршке Чуке; кое Началничество овдашнѣ свима трговцима и народу обзнаное ради његовогъ управляня.

№ 2637. Одъ Началничества Окружја Црнорѣчкогъ.

ДОБРА ДУВАНА.

Како е подписаный отворіо дуванциницу сниже Г. Возаровићке, то се препоручуе почтаемомъ публикуму, да има врло лепа Дувана како на више, тако

и на манѣ. Съ тимъ умолява свакогъ, коме бы таквогъ требало, кодь нѣга добити може.

Максимъ И. Милошевићъ
дуванѣя.

(1—3) Изъ слободне руке и умереномъ ценомъ продаемъ мою кућу съ дућанима, одъ здравогъ матеріяла, на великой пѣнци београдской построены. Кои бы имао волю исту купити, нека ми се устмено или писмено явити изволи.

СИМЕОНЪ ПРОТИЋЪ,

Предсѣдатель Суда Окр. Следеревск

(2—3) Долеподписаный продаемъ мою собствену кућу съ плацемъ постоећу исподъ два бѣла Голуба, између комниа съ десне стране господ. Констант. Храписавльвића Началника воен. шт. и съ леве плацъ и кућа учитель, Костине деце. Ова кућа съ плацемъ заузима простора 80 фатій

дужине, има лице на два совака, т. е. одъ баште господина Митрополита 20 фатій и съ горнѣ стране поредъ госп. Даниловића такођеръ 15 фатій. У авліи има кућа съ две собе, подрумомъ бошкомъ и куйномъ одъ слабогъ матеріяла; у авліи има такођеръ куйна, соба и шупа, и врло лепо бунаръ съ водомъ за пиће и прањѣ, у башти врло лепа воћа и лоза одъ више година подигнуты. Ко бы волю имао купити нека се изволи мени приявити а бу е по приличной цени уступити.

РАДОВАНЪ ЯНКОВИЋЪ,
бакалинъ на Теразіяма.

Стещиште се отвара:

При Суду Окр. Беогр. надъ пѣлимъ иманѣмъ презадуженогъ Стевана Николића изъ Миріева, до 13. Авг. Продаваће се на ауктаціи:

У селу Свѣштици; Окр. Ужичк. една пѣва Димитрія Кара Петровића, 12. 13. и 14. Августа.